

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ	
гр. ПЛОВДИВ	
Вж. № <u>2096</u>	Дело № <u>53</u>
Получено на <u>22.10</u> 20 <u>23</u>	

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р **Валентина Любенова Николова-Алексиева**,
Университет по Хранителни Технологии - Пловдив,
Професионално направление 3.8. Икономика
Научна специалност „Икономика и управление“ (Бизнес икономика,
Корпоративно управление)

Относно: конкурс за **професор** в област на висшето образование 3. Социални,
стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика,
научна специалност “Икономика и управление (Селско стопанство)”,
обявен от **Аграрен университет - Пловдив**

1. Общо представяне на процедурата и кандидата.

Конкурсът за заемане на академичната длъжност ‘**професор**’ по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8 „Икономика (Икономика и управление)“ е обявен за нуждите на Аграрен университет (АУ) - Пловдив в ДВ, бр. 62 от 21.07.2023 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса, съгласно Заповед № РД-16-899/25.09.2023 г на Ректора на АУ.

В конкурса участва само един кандидат – доцент д-р Димо Атанасов от Аграрен университет - Пловдив. През 2000 г кандидатът придобива магистърска степен по „Аграрна икономика“ в АУ-Пловдив. Кандидатът придобива и втора специалност – „Професионална педагогика“ от Центъра за продължаващо обучение към Аграрен университет – Пловдив. Сериозен практически опит натрупва през периода 2001 – 2005 г. в Ирландия, където работи в голямо животновъдно стопанство – Alan Gillis Dairy Farm, Ballyhook, Wicklow, като отговорник (supervisor) направление „Млечно говедовъдство“ и „Селекция на животните“. *Този опит допълва неговата теоретична подготовка с полезни за преподавателската работа практически знания и умения.*

След спечелен конкурс, през 2007 г., Димо Атанасов е назначен за асистент в катедра „Икономика“ при Аграрен университет – Пловдив. Преподавателската си дейност, той извършва паралелно с разработването на докторска дисертация в областта на устойчивите аграрни системи. През 2013 г. успешно защитава ОНС „Доктор“ и след това е назначен на длъжност главен асистент. През 2015 г. се хабилитира, след успешен конкурс за „доцент“ в Аграрен университет – Пловдив. През периода 2008 – 2016 г. Димо Атанасов е координатор на програма „Erasmus+“ за Факултета по икономика. През 2016 г. е избран за Декан на Факултета по икономика, а през 2020 г. е преизбран на тази позиция за втори мандат.

Владее отлично английски език, ползва на добро ниво руски език, *което му позволява да следи чуждестранните научни постижения и добрите управленски практики и да ги адаптира към съвременните условия.*

2. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност.

Кандидатът отговаря на всички задължителни условия по чл. 24 от ЗРАСРБ и на допълнителните изисквания на АУ-Пловдив, съгласно чл. 15, ал. 1 на ЗРАСРБ и чл. 60 на ППЗРАСРБ.

По отношение изискването за придобита ОНС „Доктор“ (чл.60, ал.1, т.1 от ППЗРАСРБ) – през 2013 г. доц. д-р Атанасов защитава дисертационен труд в АУ-Пловдив, на тема: „Устойчиво развитие на млечното говедовъдство в Пловдивска област“. Той придобива образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Икономика и управление“ (диплома № ДР 27/17.01.2013г.).

По отношение на изискването за минимален академичен стаж (чл.60, ал.1, т. 2 от ППЗРАСРБ) - общият трудов стаж на доц. Димо Атанасов като преподавател в АУ е над 16 години и 5 месеца (удостоверение ЛС 70/26.07.23 г). Очевидно кандидатът покрива напълно законовото изискване за минимален академичен стаж от две години.

По отношение на изискването за публикуван монографичен труд (чл.60, ал.1, т. 3 от ППЗРАСРБ) –доц. Атанасов е представил хабилитационен труд на тема „Роля на Иновациите за Икономическото Развитие на Селското стопанство“. Трудът е рецензиран от двама уважавани в научните среди рецензенти, публикуван е през 2023 г. в Академично издателство Аграрен университет, София“ и е с обем от 121 страници. Тематиката на монографичния труд, обектът, предметът и времевият период, за който се отнася, не предполага припокриване с дисертационния труд и монографията за заемане на академичната длъжност „доцент“, на кандидата, което отговаря на законовото изискване на чл.24, ал.1, т.3 от ЗРАСРБ.

По отношение на изискването да са представени други оригинални научно-изследователски трудове (чл.60, ал.1, т. 4 от ППЗРАСРБ) – кандидатът е представил 19 статии и доклади в първични база данни като Scopus и WOS и 5 публикации в нереферирани издания с научно рецензиране. Всички те се отнасят за периода 2016 - 2023 година, което не предполага припокриване с публикации от предходни конкурси за заемане на академични длъжности и докторска степен.

*По отношение на изискването да отговоря на съответните минимални национални критерии и на изискванията по чл. 1а, ал.2; (чл.60, ал.1, т. 5 от ППЗРАСРБ) – съгласно представената Справка, кандидатът е постигнал общо **1 412,76 точки** (от показатели: А- 50 т; В-100 т; Г-222,76 т; Д- 675 т.; Е-365 т), което надвишава значително изискуемия праг от 550 точки. Прави впечатление, че е отчетена активност по всеки един от показателите, а по някои от тях е отчетено изпълнение, превишаващо значително минималния праг – като например Д (цитати) и Е (проекти, учебници и др). Това доказва безспорно потенциала на кандидата за заемане на академичната длъжност и огромният труд, който той е положил.*

По отношение на изискването да няма доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове (чл.60, ал.1, точка б от ППЗРАСРБ) – към момента не е установено такова.

Димо Атанасов е и *разпознаваем изследовател* с приноси в областта на аграрната икономика и управление. Цялостната педагогическа подготовка и дейност на доц. Атанасов показва, че той е утвърден и уважаван преподавател в академичната общност. Многократните му участия на национални и международни форуми е доказателство за неговия потенциал да се развива и желанието му да работи за издигане имиджа на АУ-Пловдив.

Въз основа на всичко посочено по-горе, относно разностранната и задълбочена преподавателска и научноизследователска работа на доц. д-р Атанасов, считам че *той*

напълно отговаря на количествените и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор” на АУ-Пловдив.

3. Оценка на учебно-преподавателската и научно-изследователска дейност

Доц. д-р Димо Атанасов има осигурена преподавателска натовареност по дисциплините: „Аграрна икономика“ , „Устойчиво развитие“, „Еко икономика“, „Аграрна политика“, „Стопанска логистика“, „Икономика на прецизното земеделие“, „Икономика на животновъдството“. Всички тези дисциплини са извеждани и на английски език със студенти по програма „Еразъм” или други чуждестранни студенти, както и в университети извън България. Отчетената му аудиторна заетост за периода 2018-2023 г е общо 4 652,9 лекционни часа (*служ. бел. НОР 5-25/27.07.23 г*). От справката е видно, че през последните учебни години аудиторната му заетост е между 800 и 900 часа, следователно надхвърля задължителния минимум.

Научно-преподавателската му дейност се допълва с ръководството на дипломанти и докторанти. До момента той има над 40 успешно завършили дипломанти, както и 8 докторанти. Трима от докторантите са успешно защитили докторските си дисертации, един е отчислен и 4 са действащи.

Доц. д-р Димо Атанасов е разработил и акредитирал една нова бакалавърска програма – „Био икономика“ и една магистърска програма – „Био икономика“. Обучението по тях е стартирало през учебната 2022 – 2023 г. Той участва в разработването и внедряването в портфолиото на Аграрен университет – Пловдив на още една магистърска програма, а именно „Електронна търговия“, по която също започва обучение на студенти от 2022 – 2023 академична година.

Доц. д-р Димо Атанасов е ръководител на два магистърски курса, по които се обучават и вече има успешно дипломирани студенти: „Био икономика“ за ОКС „Магистър“; „European Agriculture and Rural Development” на английски език.

Отлично впечатление прави активното му участие в проектна дейност. Доц. Атанасов е взел участие в **10 научни и образователни проекта**, от които: 1 национален и 2 международни с образователна насоченост и 1 национален и 4 международни проекта с научна насоченост. В шест от проектите е ръководител или координатор при администрирането и управлението им. *Тематиката и дейностите по проектите, в които той участва са пряко свързани с неговата преподавателска и изследователска работа.* Високата проектна активност дават основание да се заключи, че д-р Атанасов е придобил достатъчно опит и рутина и свидетелства за професионализъм в преподавателската му работа.

Учебно-преподавателската и научна дейност на доц. д-р Димо Атанасов като лектор, автор на множество научни публикации, ръководител и участник в международни и национални проекти и научен ръководител на докторанти, напълно съответства на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“ в АУ-Пловдив.

4. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Внимателното запознаване с научната продукция ми дава основание за следните изводи и обобщения:

Първо, доц. Атанасов участва в настоящия конкурс с достатъчна научна продукция, чийто обем възлиза на **589 стандартни страници**. Относителният дял на самостоятелните публикации е **8 %**, а публикациите в съавторство – **92 %**, което

свидетелства, че кандидатът за професор притежава *ярко изразена способност за работа в екип.*

№	Вид на публикациите	Самостоятелни		В съавторство		Общо
		Български език	Английски език	Български език	Английски език	
1	Монографии	1	-	-	-	1
2.	Книга на база дисертационен труд	-	-	-	-	-
3	Студии	-	-	-	-	-
4	Статии	-	1	-	21	22
5	Научни доклади	-	-	2	-	2
6	Учебници и помагала	-	-	-	-	-
	Общо:	1	1	2	21	25

Второ, публикациите на доц. Димо Атанасов разкриват амбицията му да изследва актуални, сложни и значими за съвременната наука и бизнес практика проблеми. Неговите интереси са най –вече в областта на аграрната икономика и управлението на иновациите. *Всички те са пряко съотнесими към дисциплините на конкурса.*

На *управлението на иновациите* е посветена и самостоятелната му монография „*Роля на Иновациите за Икономическото Развитие на Селското стопанство*”, в която доц. Атанасов изключително добросъвестно е събрал и обработил огромно количество информация. Основен акцент се поставя върху основните концепции за икономически растеж на селското стопанство; анализирани са европейските и националните ангажименти за постигане на устойчиво развитие; оценена е ролята на иновациите и технологичните промени за социалната и икономическата еволюция на аграрния отрасъл; предложени са решения и модели за растеж, в синхрон със съвременните „зелени“ политики. Монографията *заслужава висока оценка както от теоретична, така и от практическа гледна точка.* Тя засяга тема и проблеми, отнасящи се пряко до тематиката на обявения конкурс.

Анализът на представените в настоящата процедура публикации показва, че те се отличават, както с актуалност и оригиналност, така и с ясна методическа рамка и професионална интерпретация на емпиричните резултати. Те не повтарят публикации, свързани с предходни конкурси. По своята съвкупност тези научни трудове разкриват задълбочен научен интерес на доц. д-р Димо Атанасов в тематичната област на конкурса: икономика и управление.

Трето, представените по конкурса други публикации, освен самостоятелната монография са **24 на брой**. От тях **19 на брой** са публикувани в световните база данни Scopus и WoS и **5 на брой** са в други международни бази данни с научна информация. Оценявам положително стремежът на доц. Димо Атанасов да публикува трудовете си в международни издания, както и такива в национални издания, на английски език (около 88 % публикациите му са на английски език). *Това увеличава значително потенциала на неговото творчество да стане разпознаваемо в международните научни среди.*

Четвърто, активната публикационна дейност на доц. Атанасов се съчетава с висока цитируемост на неговите научни публикации. Общият брой на *цитиранията е 66*, от които *тридесет са* в световните база данни Scopus и WoS, *три* в монографии и колективни томове с научно рецензиране и *тридесет цитирания са* в неререферирани издания. Тази информация по категоричен начин доказва, че изследователските постижения на кандидата са *намерили признание и публична известност сред научната общност*.

Представените публикации атестират доц. д-р Димо Атанасов като *сериозен, добросъвестен, задълбочен и перспективен научен работник*.

5. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси

Публикациите съдържат редица научни, научно-приложни и приложни приноси с различна степен на значимост за аграрно-икономическата наука:

➤ Към научните приноси спадат:

- изясняване, обогатяване и доразвиване на теоретичните постановки и концепции относно икономическите, екологичните, социалните и технологичните особености на аграрните производствени системи и институционалните условия за тяхното развитие.

➤ Към научно – приложните спадат:

- създаване на инструментариуми за изследване, анализ и оценка на параметрите в работата на аграрните стопанства.
- разработена е методика за оценка на риска в селското стопанство, която помага на предприемачите да оценяват факторите, създаващи рискове за техния бизнес, да предприемат проактивни (превантивни) или реактивни действия за минимизиране на опасностите и гарантиране на устойчиво развитие.
- създадени и адаптирани са методики за анализ и оценка на техническата и икономическата ефективност на различни технологии в селското стопанство.

➤ Към приложните спадат :

- приложение на създадените методики в практиката.
- изведени са конвенционални и иновативни политики за развитие на земеделието и селските райони в страната.
- проследени и анализирани са трансформациите в българското селско стопанство през прехода към пазарна икономика.
- дефинирани са основните политики, въздействащи в положителна или негативна посока, както върху структурата на аграрния отрасъл, така и върху социално-икономическите и демографски промени в селските райони.

Обобщено научните постижения на доц. Димо Атанасов считам за *негово лично дело* и могат да бъдат отнесени към групата на „*обогатяване на съществуващите знания*” и на „*приложение на нови научни постижения в практиката*”, а така също и „*получаване на нови данни и факти*” за изучавани икономически обекти.

6. Основни критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки, същевременно си позволявам да дам следните препоръки за бъдещата работа на кандидата:

- С цел усъвършенстване на учебния процес, препоръчвам кандидата да положи усилия за разработване на учебници и учебни помагала по дисциплините, които ще изведе в Аграрен университет -Пловдив.

Тези бележки не трябва да се възприемат като „критика“ и не са от такъв характер, че да оспорват приносите на кандидата за професор. Те са колегиална „препоръка“ и „насърчаване“ по повод предстоящите научни прояви на доц. Димо Атанасов и израстването му на академичното поприще.

7. Заключение

Въз основа на гореизложеното мога да обобщя, че е налице една убедителна кандидатура за заемане на академичната длъжност „професор“ на Аграрен университет - Пловдив. Доцент д-р Димо Атанасов е перспективен учен, съчетаващ научноизследователската с практико-приложната дейност, доказал своите постижения и в учебно-преподавателската работа.

Документите по конкурса свидетелстват, че са изпълнени всички национални минимални критерии и *количествените, и качествените изисквания* на АУ-Пловдив за заемането на академичната длъжност „професор“.

С пълна убеденост давам **ПОЛОЖИТЕЛНАТА** си оценка и препоръчвам на останалите уважавани членове на Научното жури да гласуват **ЗА ПРИСЪЖДАНЕ** на академичната длъжност „професор“ на доц. д-р Димо Атанасов в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Селско стопанство)“.

15.10.2023 г.
гр. Пловдив

Изготвил становището

/ проф. д-р В. Николова-Алексиева /